

OECD *Multilingual Summaries*

Development Co-operation Report 2012

Summary in Czech

Read the full book on: [10.1787/dcr-2012-en](https://doi.org/10.1787/dcr-2012-en)

Zpráva o rozvojové spolupráci za rok 2012

Přehled v českém jazyce

- Zpráva o rozvojové spolupráci je klíčový výroční referenční dokument, který přináší statistiky a analýzy trendů v oblasti mezinárodní pomoci.
- Zpráva o rozvojové spolupráci za rok 2012 naznačuje, jakým způsobem by bylo nejvhodnější uchopit aktuální problémy související s udržitelným rozvojem. Zaměřuje se především na sociální začleňování a řádnou správu věcí veřejných, jež mají zajistit spravedlivé rozdělování našich omezených zdrojů, a to jak v současné době, tak v budoucnosti.

Rozvojové problémy v roce 2012

Ačkoli v celosvětovém měřítku hodnota HDP stabilně roste, situace v jednotlivých zemích a regionech se stále dramaticky liší – a nerovnosti se po celém světě nadále prohlubují. V dnešním světě:

- žije již více než sedm miliard lidí;
- má jedna miliarda lidí k dispozici pouze necelé dva dolary na den a většina z těchto lidí trpí podvýživou;
- nemá 1,3 miliardy lidí přístup k elektřině;
- nemá jedna miliarda lidí dostatek čisté pitné vody;
- umírá více než 2,2 milionu dětí mladších 14 let v důsledku konzumace zdravotně závadné vody;
- spotřebováváme 1,5krát více zdrojů, než je pro globální aktivity skutečně zapotřebí;
- se rozvojové země musí vypořádat s prvním reálným snížením objemu oficiální rozvojové pomoci od roku 1997.

Letošní zpráva o rozvojové spolupráci nabízí analýzu těchto i dalších problémů – a jejich významu v kontextu udržitelného rozvoje – z pohledu předních odborníků, kteří se tématy rozvoje zabývají jak teoreticky, tak prakticky.

Propojování udržitelnosti a rozvoje: globální partnerství a národní iniciativy

Vzhledem ke složité celosvětové situaci je nutné hledat řešení, která budou praktická, účinná a všeobecně využitelná. Zpráva o rozvojové spolupráci za rok 2012 hodnotí, jak mezinárodní společenství pro rozvoj – rozvojové a rozvíjející se země, členské státy Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), multilaterální organizace, občanské organizace i subjekty ze soukromého sektoru – společnými silami bojuje s konkrétními problémy, jež ohrožují životní prostředí, a jak se přibližujeme udržitelnému modelu rozvoje. Kromě toho informuje o iniciativách a koncepcích, z nichž se můžeme poučit a na něž můžeme v budoucnu navázat:

- Evropská unie si dobře uvědomuje, že klíčovým předpokladem růstu a rozvoje je dostatek energie, a proto již od roku 2002 podporuje zlepšování dostupnosti energie v Africe. V současné době se angažuje v souvislosti s iniciativou Udržitelná energie pro všechny Organizace spojených národů a pomáhá řadě rozvojových zemí řešit problémy s výrobou a distribucí energie.
- Systematické snižování produkce znečišťujících látek s krátkou životností vede ke zmírňování negativních dopadů změn klimatu a škodlivého vlivu znečištěného ovzduší na lidské zdraví, zemědělskou činnost a ekosystémy. Švédsko, aktivní člen Koalice pro klima a čisté ovzduší, pomáhá rozvojovým zemím rozšířit aktivity zaměřené na minimalizaci produkce těchto znečišťujících látek.
- Prolomení tzv. prokletí nerostného bohatství a zdrojů může pomoci zlepšit ekonomické výsledky chudých zemí a životní úroveň jejich obyvatel a snížit riziko vzniku konfliktů. Ghana a několik dalších afrických zemí navázalo v rámci programu Ropa pro rozvoj twinningová partnerství s norskými institucemi a nyní se snaží se svými zásobami ropy hospodařit maximálně odpovědně, a to jak z hlediska ekonomického a společenského, tak z hlediska životního prostředí.

V této zprávě o rozvojové spolupráci i ve světě najdeme ještě mnoho podobných případů: multilaterální agentury navrhuji a realizují projekty na podporu udržitelného životního prostředí; společnosti zakládají globální partnerství, snaží se pozitivně ovlivňovat společnost, kde působí, a vytvářet podmínky pro inovace a růst; země jako například Čína či Keňa ukazují, že ekologický přístup a ekonomický růst se mohou a musí doplňovat.

Rozvojová spolupráce a program Budoucnost, kterou chceme

V roce 2012 se světoví lídři a tisíce zástupců státních institucí, soukromých subjektů a občanských i jiných organizací sjeli do Rio de Janeiro na konferenci OSN o udržitelném rozvoji (Rio+20). Na této konferenci se shodli na nové globální vizi pro udržitelný rozvoj a nazvali ji „Budoucnost, kterou chceme“. Jak může k naplnění této vize přispět rozvojová spolupráce?

Z této zprávy vyplývá, že chceme-li, aby „zelený růst“ vedl k udržitelnému rozvoji, musíme nyní, po konferenci Rio+20, provést tyto zásadní kroky:

Přechod na nový model rozvojové spolupráce

Rozvojová spolupráce se již od roku 2000 řídí tzv. rozvojovými cíli tisíciletí. Politická pozornost je tak zaměřena především na boj s nedostatkem potravin a dětskou úmrtností, na zajištění všeobecného vzdělání a propagaci udržitelného přístupu k životnímu prostředí. Při pohledu na širší spektrum problémů však poskytovatelé i příjemci rozvojové spolupráce upozorňují na to, že řešení dalších otázek bude vyžadovat nový operační model. Aby tento nový model umožňoval efektivně reagovat na potřeby a priority rozvojových zemí, musí...

- ... začleňovat do všech oblastí rozvojové spolupráce koncept „zeleného růstu“: Nemělo by přitom jít o pouhé zdůraznění významu správného hospodaření s přírodními zdroji v programech pomoci: v rámci projektů zmírňování chudoby je třeba propagovat způsoby obživy, které jsou bezpečné a které neohrožuje změna klimatu, a dohlížet na to, aby podpora směřující na rozvoj infrastruktury a využívání půdy neohrožovaly výkyvy klimatu ani katastrofy.
- ... v podporovaných programech zohledňovat hodnotu přírodního kapitálu: To je důležité zejména při určování priority investování rozvojových prostředků do fyzického, přírodního a lidského kapitálu. Stále přesvědčivěji se totiž prokazuje, že investice do přírodního kapitálu společně přináší větší prospěch než investice do vysokouhlíkové infrastruktury.
- ... zaručovat, aby se prostředky na rozvoj postupně přestaly rozdělovat stávajícím způsobem, tedy na úrovni jednotlivých sektorů, a začaly se rozdělovat na úrovni celých států: Veškeré dotace by tak měly plynout na financování národních plánů udržitelného rozvoje, jež státům umožní, aby k řešení otázek zeleného růstu přistupovaly komplexněji.

Efektivní využívání pomoci jako katalyzátoru financování udržitelného rozvoje

Plány Výboru OECD pro rozvojovou pomoc (DAC) předpokládají, že se výdaje na rozvojovou pomoc v nejbližší době nebudou zvyšovat a možná se dokonce sníží. Jak tedy využít omezené prostředky, jež máme k dispozici, aby se nám naše investice vrátily?

- Velmi důležité je, aby všechny země plnily své závazky a věnovaly 0,7 % svého hrubého národního důchodu (HND) na oficiální rozvojovou pomoc. Zároveň musejí dbát na to, aby na sebe braly realistické závazky a aby pomoc poskytovaly transparentně a účetně ji řádně evidovaly.
- Oficiální rozvojová pomoc musí být dostupná pro širší spektrum rozvojových problémů (od potravinové bezpečnosti v Africe až po negativní důsledky masové urbanizace v Asii) i pro větší počet rozvojových zemí a musí využívat celé portfolio finančních nástrojů (od grantů až po poskytování záruk).
- Oficiální rozvojová pomoc dále musí fungovat jako určitý katalyzátor rozvoje soukromého sektoru a oživení investic a obchodu, jež mohou pomoci snížit úroveň rizik spojených s činnostmi k zajištění udržitelnosti rozvoje.
- Dotace na rozvoj musejí inovativními způsoby motivovat k přijímání programu zeleného růstu. Mohou se tedy uplatnit například opatření, jako je stanovení cen za emise uhlíku, jež společnosti přiměje je snížit a přinese peníze do veřejné pokladny. Ty pak budou rozvojové země moci využít k financování rozvojových projektů zaměřených na ochranu klimatu.

Pomalu se blíží okamžik, kdy bude mezinárodní společenství pro rozvoj muset formulovat program pro období po roce 2015. Proto bychom se měli vrátit k poznatkům a zkušenostem z dřívějších let, vzít v potaz relevantní koncepce a pohledy – jako jsou ty, jež uvádí tato zpráva o rozvojové spolupráci – a na základě toho všeho přehodnotit své myšlenky a jednání a modernizovat své instituce a technologie.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD www.oecd.org/bookshop

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2012), *Development Co-operation Report 2012*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/dcr-2012-en